

Den Sociale Retshjælp

Nyhedsbrev Maj 2011

Side 2:

Introduktion til gældsproblematikker.

Hvorfor er folks gældsproblemer et samfundsmæssigt problem?

Jesper Klostermann forklarer.

Side 3-5:

DSR mener:

Sådan kan vi afhjælpe gældsproblematikkerne.

Side 6:

Interview med Lars

Lars er kæreste med Xenia, der er blandt de mange, der lider under manglen på et frivilligt gældsregister.

Side 7-8:

Hjælp til selvhjælp.

Gældsregister og folketingspolitikker efterlyser et frivilligt gældsregister.

Side 9-10:

Portrætter.

Mød Jan, der skiftede en direktørtitel ud med frivilligt arbejde, og mød Jacob Naur, der er daglig leder af Gældskom-pagniet.

Side 11-14

Nyt fra DSR.

Læs mere om en succesfuld fodbold-turnering i København og vores nye afdeling på Bornholm.

Den Sociale Retshjælp
Frederiksallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Introduktion til gældsproblematikker

“It’s all about the money”. Sådan lyder starten af omkvædet på dette one-hit wonder, og netop penge fylder meget i disse år med finanskrisen, og de fleste vil nok også skrive under på at penge og gæld er en ikke ubetydelig faktor i deres liv. Omkvædet slutter i øvrigt med “and I think we got it all wrong anyway”.

af *Jesper Klostermann*

Gæld er fint, gældssætning er fint, overgældssætning er der ingen, der er tjent med. Gæld er en privat ting, og det største ansvar ligger derfor ved en selv. Det skal der ikke herske nogen tvivl om. Overgældssætning er ligeledes et privat problem, men det er også et problem, vi bør beskæftige os med som samfund.

De fleste reagerer dog med, at det må da være folks eget problem og ansvar, og ikke noget samfundet skal blande sig i.

Men kan man ikke sige det samme om: Overvægtige? Rygere? Arbejdsløse? Studerende? Bilister?

Disse grupper hjælpes og støttes på mange måder af samfundet... Hvorfor?

Det er enten, fordi det er dyrere at lade være, eller også skyldes det en menneskelig og moralsk betragtning. Begge dele kan naturligvis også være

tilfældet.

Når en person bliver overgældssat kan det ligeledes betyde, at samfundet mister en person, der kunne have bidraget med værdifuld arbejdskraft. Der vil komme øgede udgifter til sundhedsvæsenet og offentlige ydelser. Personen vil altså koste samfundet penge.

Ud fra en menneskelig betragtning kommer tanken snigende om, at denne person selv har lånt pengene og derfor selv må tage konsekvenserne. Men hvad med børnene? De er uden skyld, og selvom penge forhåbentlig ikke gør børns lykke, så vil en overgældssat forælder næppe have samme overskud, som hvis der var styr på økonomien?

DSR mener med udgangspunkt i ovenstående, at vi bør gøre mere for at bekæmpe overgældssætning hos danskere. Der vil være mange, der vil sige,

// *Når en person bliver overgældssat, kan det ligeledes betyde, at samfundet mister en person, der kunne have bidraget med værdifuld arbejdskraft.*

at vi i dag gør en masse for netop at bekæmpe overgældssætning. De har ikke ret.

Overgældssætning er et område, der er en generel uvidenhed omkring i Danmark, specielt blandt magthaverne. Og det er et komplekst område med mange udfordringer og interesser, derfor er der brug for en række forskellige tiltag for at bekæmpe det.

DSR vil gerne bidrage med den viden, vi har på området, og derfor sætter vi i denne måneds nyhedsbrev fokus på overgældssætning.

Den Sociale Retshjælp
Frederiksallem 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

DSR MENER

En samlet indsats mod overgældssætning

Rekord mange danskere er registrerede som dårlige betalere i Experian RKI og DebitorRegisterets gældsregistre. 220.000 danskere, der ikke er i stand til at betale deres lån tilbage. Et tal, der i februar blev fremlagt af Experian, der gjorde opmærksom på, at de fandt tallet foruroligende højt og opfordrede til handling. Ikke nok med at der var rekord mange registrerede; disse skyldte i gennemsnit også mere pr. person end tidligere. Det er utroligt, at det ikke bliver diskuteret mere. En stor del af disse personer kan betragtes som overgældssatte; det er et problem, som ikke kun den overgældssatte skal bekymre sig om.

Når en borger bliver overgældssat, er første tanke rimeligvis, at det er borgerens egen skyld. Imidlertid kan det konstateres, at flere og flere almindelige danskere befinder sig i en økonomisk situation, de ikke kan komme ud af på egen hånd.

Det er naturligvis først og fremmest den overgældssattes eget ansvar, men konsekvenserne rammer også samfundet som helhed. Flere undersøgelser har dokumenteret, hvordan der hos overgældssatte personer ses en højere grad af skam, skilsmisse, stress, sygdom og frafald fra uddannelse og job.

Gældsproblemer kan forstås som en kræftsygdom – stoppes den ikke i tide, vil den sprede sig til andre dele af organismen. På samme måde vil den tilstand af håbløshed, der er knyttet til gældsproblemer, hindre en aktiv deltagelse på arbejdet, i skolen og i familien. De sociale myndigheders ressourcer drænes herefter i takt med,

at en almindelig tilværelse ikke længere kan opretholdes af borgeren selv, og der er behov for støtte. Det har vi som samfund ingen interesse i. Vi skal gøre noget ved det. Og det kræver akut handling.

Problemet bliver kun mere væsentligt at løse, når vi ser på den samfundsdebat, der for tiden handler meget om, hvordan vi i Danmark har behov for dygtige medarbejdere for at klare os i fremtiden. Er man en dygtig medarbejder, hvis man skammer sig? Bliver skilt? Er stresset? Har mange sygedage?

Debatten handler også om, at vi skal have flere hænder på arbejdsmarkedet, og at vi skal have de unge hurtigere igennem uddannelsessystemet. Dette sker ikke, hvis flere frafalder job og uddannelse på grund af overgældssætning.

Vores mål og løsninger

Målet er ikke at have nul danskere registrerede som dårlige betalere, det hænger ikke sammen med et fornuftigt kreditsystem. MEN antallet er i dag alt

for højt, og vi mener, at vi som samfund skal arbejde for to ting:

1. Nedbringelse af de ca. 220.000 danskere der i dag er registrerede som dårlige betalere (reaktiv)
2. Mindske tilgangen til gældsregistre i fremtiden (præventiv)

Såfremt vi ønsker at opnå de to mål, kræver det en grundig indsats på flere områder. Vi har at gøre med et meget omfattende og alvorligt problem, derfor kræves nogle konkrete "værktøjer", som skal bidrage til at løse problemet i fællesskab.

Vi mener, at dette gøres gennem fem tiltag:

Frivillig registrering

Frivillig registrering vil nok være nemmest at gennemføre. Det vil give borgere et "værktøj", som de kan bruge til at modarbejde overgældssætning, såfremt de har en forventning om, at de i fremtiden vil optage, lån de ikke kan tilbagebetale.

Derudover vil det som tidligere nævnt være et godt værktøj for borgere der har været udsat for ID-tyveri, som er et

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

stigende problem.

Et gældsregister med positive data

Lad os starte med "gældsregister-delen". Det vel nok mest kendte gældsregister i Danmark er RKI-registeret, som egentlig hedder Experian RKI grundet et ejerskifte. I 2004 fik vi endnu et gældsregister, som måske nok er mindre kendt i den brede befolkning, nemlig DebitorRegisteret. Pointen med disse er, at når en borger gerne vil indgå i et låneforhold, så tjekker den potentielle kreditor i næsten alle tilfælde, om den pågældende borger er registreret i Experian RKI eller DebitorRegisteret. Dette virker fornuftigt, da det faktum, at man er registreret som dårlig betaler, er et udtryk for, at man tidligere ikke har været i stand til at betale et lån tilbage, og at man i øvrigt stadigvæk ikke er det. Dermed vil sandsynligheden for, at man kan tilbagebetale det lån, man lige har ansøgt om være meget lille, og derfor vil man blive afvist.

Såfremt man kan se fornuften i denne mekanik, så burde man også kunne se

Eksempler på positive data:

- Samlede antal og typer af lån
- Nuværende åbne og aktive konti
- Saldi
- Kreditbevillinger
- Detaljer om kreditkortforpligtelser:
- Hvor meget bruges på kortet hver måned?
- Hvor meget tilbagebetales hver måned?
- Hvor mange kontanter hæves?
- Ændring i lånegrænser

fornuften i, og gevinsten ved, at tillade brugen af positive data.

Hvad er positive data, spørger man så sig selv?

Når kreditor tjekker, hvorvidt en person

er dårlig betaler, så kaldes det data, der måtte være på denne person, for negative data. Vi mener, at dette data ikke er informationsrigt nok til at lave en ordentlig kreditvurdering ud fra. Derfor skal kreditor i forbindelse med det standardtjek, der laves, både anvende negative data (som er tilfældet i dag) og positive data.

Hvis kreditor har disse oplysninger til rådighed, er der mulighed for at lave en væsentlig bedre kreditvurdering. Man kan sige, at kreditor stadigvæk vil afvise de personer, der er registrerede som dårlige betalere, og derfor ændrer positive data ikke på kreditvurderingen af disse personer.

Det bliver derimod et vigtigt redskab, når låneansøger har en presset økonomi uden at være registreret som dårlig betaler.

Det vil jo typisk være sådan, at en person har mange lån og ikke tilbagebetaler særlig meget hver måned, inden vedkommende går over til at blive dårlig betaler. Med de informationer kreditor har til rådighed i dag, vil en sådan person stadigvæk blive bevilliget nye lån til trods for, at han/hun nærmer sig en registrering som dårlig betaler.

Med adgang til positive data bliver kreditor altså bedre stillet i forhold til at vurdere, hvorvidt en låneansøger vil kunne betale det lån, der efterspørges tilbage, og færre ender i Experian RKI eller DebitorRegisteret som dårlige betalere.

Ikke kun til kreditors fordel?

Der er selvfølgelig en indirekte fordel for en låneansøger, der bliver afvist i og med denne person undgår at låne penge, som han/hun ikke vil kunne betale tilbage.

Det kan dog også være en fordel for borgere i al almindelighed.

Hvis kreditor har adgang til disse

oplysninger, vil borgeren naturligvis også selv have det. Det kunne f.eks. foregå ved brug af NEM-id. Det vil give et nemt overblik over, hvilke forskellige kreditorer man har, og hvad status er for de lån, man har hos dem. En af grundene til, at folk bliver overgældssat, er finansiel uvidenhed og manglende overblik over økonomien. Med positive data vil man nemt kunne danne sig et overblik, og derved ville man bedre kunne overskue sin økonomiske situation og træffe bedre beslutninger. Det vil altså sige, at positive data også på denne måde vil medvirke til, at færre bliver overgældssat.

Til trods for at positive data vil gøre, at færre ender som overgældssatte, vil der unægteligt stadigvæk være borgere som ender i økonomisk kaos og som overgældssatte. Disse vil forhåbentlig opsøge gældsrådgivning, og her vil de og deres rådgivere kunne drage fordel af positive data.

Når en borger henvender sig hos en gældsrådgiver, vil det første skridt i rådgivningen være, at der skabes et overblik over, hvem borgeren skylder penge, i.e. hvilke kreditorer er der.

Dette er ofte en besværlig og tidskrævende proces, da borgeren sjældent har overblik over, hvem han/hun skylder penge. I dag løser vi problemet ved, at borgeren går hjem og finder alle de dokumenter frem, der kan bruges til at danne et overblik. Det er i sig selv en udfordring, da det næppe vil kunne lade sig gøre at fremskaffe alle relevante dokumenter.

Alt i alt bruges der mange ressourcer på at danne et overblik og ikke på egentlig gældsrådgivning. Hvad nu hvis man i stedet kunne give rådgiveren samtykke til at indhente disse oplysninger fra kreditoplysningsbureauet?

Det ville gøre processen mere

Den Sociale Retshjælp
Frederiksallegade 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

overskuelig for alle parter og ville kunne frigøre ressourcer til at yde mere og bedre gældsrådgivning.

Ordentlig gældsrådgivning

Gældsrådgivning er nødvendigt, da mange danskere kommer i en situation, hvor deres gældsproblemer bliver uoverskuelige, og hvor de derfor har brug for hjælp til at komme på ret kurs igen.

Når vi siger ordentlig gældsrådgivning, er det, fordi vi mener, at det er meget vigtigt at fortælle folk, at gældsrådgivning er komplekst, og at det kræver grundigt arbejde for at virke. Der skal med andre ord være nogle standarder, evt. en form for certificering, således at alle og enhver ikke kan tilbyde gældsrådgivning. Dette gælder både dem, der tager penge for det og dem, der gør det gratis. Det er nødvendigt, da folk, der har taget det svære skridt at rette henvendelse til en gældsrådgiver, allerede er i en dårlig situation og ikke har "råd til" at få dårlig gældsrådgivning.

Certificering eller etablering af nogle standarder er nødvendigt for at sikre, at gældsrådgivning kan bidrage til bekæmpelse af overgældssætning og de konsekvenser, det har. Derudover skal gældsrådgivningen være tilgængelig for alle, for at det kan have den ønskede effekt. Der er nødt til at være nogle forskellige muligheder - både geografisk og økonomisk. Nogle vil være i en så

alvorlig situation, at de ikke kan betale for gældsrådgivningen. Her taler vi om de virkelig socialt udsatte grupper, der også har mange andre udfordringer.

De skal have adgang til gratis gældsrådgivning. Andre vil bedre kunne betale et vist beløb, til trods for at deres situation ligeledes er alvorlig.

Der har tidligere været stillet forslag fra Socialdemokraterne om, at vi skal have gratis gældsrådgivning i Danmark. Det er ikke ubetinget en god ide; igen må der mindes om, at ikke al gældsrådgivning hjælper. Om man burde anvende flere offentlige midler til gældsrådgivning, skal vi ikke tage op her. Derimod vil vi samle de erfaringer, vi har inden for gældsrådgivning og bruge disse til at bidrage til, at flere danskere har adgang til og benytter sig af ordentlig gældsrådgivning.

Det er vigtigt at sige, at gældsrådgivning ikke er noget vidundermiddel. Det kræver en kæmpe indsats fra de overgældssatte. Der skal skæres ind til benet, og adfærden, der førte til overgældssætning, skal ændres.

Etablering af et gældsråd

Indsatsen mod overgældssætning indeholder mange elementer og mange aktører/interessenter. Derfor er det vigtigt, at indsatsen koordineres og struktureres. Da løsningerne favner bredt, gør det, at mange sidder med en viden, som kan bruges, og som der er

behov for at få samlet.

Derfor mener vi, at det er nødvendigt at der etableres et gældsråd, der kan koordinere indsatsen, og som består af relevante fagfolk, der kan bidrage til løsninger. Rådet skal sørge for, at disse løsninger bliver implementeret, og at de har den ønskede effekt. Derudover skal det stå for en hjemmeside, hvor der kan findes information og rådgivning om håndteringen af økonomi og gældssætning. Hjemmesiden skal sætte borgeren i stand til at "være sin egen gældssagsbehandler".

I rådet kunne der være repræsentanter fra følgende interessenter:

- Forbrugs- og finansordfører
- Experian
- DebitorRegisteret
- Finansrådet
- Finans og Leasing
- Gæld.com
- Økonomiecenteret
- Forbrugerrådet
- Gældskompaniet
- Danske inkassoadvokater

Flere kan sikkert findes. Det vigtige er, at både politikere, erhvervsliv, og forbrugerorganisationer er repræsenterede.

Vi håber, at vi med dette bidrag kan få gang i debatten. Og ikke mindst en handling.

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompaniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompaniet.dk

En storartet kandidat til frivillig registrering

Lars er kærester med Xenia. I dag skylder hun cirka 150.000 kr. til diverse långivere, men det kunne have været undgået, hvis muligheden for at registrere sig frivilligt i et gældsregister, havde været der

Af Lone Munkeskov

"Jeg ville have overtalt hende, til hun faldt ned af stolen", sådan siger Lars, mens han kigger fast besluttet frem for sig. Han taler om Xenia. Hun er alkoholiker, hun har diagnosen borderline, og hun ville tage alle de lån i verden, hvis hun kunne slippe af sted med det. Derudover er hun kærester med Lars gennem de sidste ni år. Og hvis det stod til ham, skulle hun have været registreret i et gældsregister, inden hun havde lånt 150.000 kr. I stedet for har Lars og Xenia i dag henvendt sig på Den Sociale Retshjælp for at få gældsrådgivning, som så mange andre gør det.

Alkohol er vigtigere end girokort

Xenia drikker cirka tre flasker vin om dagen, og hun er alkoholiker, ligesom Lars var tidligere. Og han kender

alt for godt problematikkerne omkring gældssætning.

"Ingen alkoholikere har penge, for hvis man skal bruge sine penge på girokort, så er der ikke råd til alkoholen. Og så er det nemt at tage et lån. Og når man først har taget fem lån, så bliver det ligegyldigt, om man tager et til", fortæller han.

Som alkoholiker kommer alkoholen først, forklarer Lars. Han mener, at man kan sammenligne sygdommen med andre former for tvangsmæssig adfærd såsom ludomani, shopaholics og folk, der dyrker overdreven træning. Det bliver denne adfærd, der styrer en og ikke omvendt. Og derfor bliver økonomien sekundær.

Desuden har Xenia diagnosen borderline, hvorfor hun har svært ved

at gennemskue konsekvenserne af sine handlinger; blandt andet at lånene bliver til en kæmpe gæld, som hun ikke har mulighed for at afdrage på, forklarer Lars.

"Xenia har intet begreb om økonomi. Hun har brug for at føle, at hun er ligesom alle andre, og derfor kan hun finde på at bruge penge på vinterstøvler om sommeren", fortæller Lars, og fortsætter:

"Hun ville have været en storartet kandidat til frivillig registrering.

Frivillig registrering er som antabus

Lars mener, at frivillig registrering kan sammenlignes med antabus, som han selv bruger til at afholde sig fra at drikke alkohol.

"Ved at registrere sig frivilligt i et gældsregister eller tage antabus, sætter man sig selv ude af stand til at ødelægge det for sig selv," forklarer han.

Lars har fået opereret en antabusstav ind under huden, der virker i et halvt år, og antabussen gør, at han i et halvt år ikke overvejer at drikke, fortæller han. Det samme ville gøre sig gældende, hvis det var muligt at registrere sig frivilligt.

Lars og Xenia er opdigtede navne. Deres rigtige navne er redaktionen bekendt.

Den Sociale Retshjælp
Frederiksallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Hjælp til selvhjælp

Psykisk syge, misbrugere og mennesker udsat for ID-tyveri vil med muligheden for at registrere sig frivilligt i et gældsregister kunne hjælpe sig selv, mener flere interesseorganisationer. SF vil foreslå en lovændring.

af Lone Munkekov

Et nej. Det svar giver Experian til maniodepressive, ludomaner og personer, som har blevet udsat for ID-tyveri, når de i dag ringer for at lade sig skrive op i gældsregisteret, så de ikke kan tage unødige lån, som de senere ikke kan betale tilbage. Behovet for frivillig registrering er der, ifølge Experian. Og hvis ordningen bliver en realitet, vil det give mulighed for selvhjælp, mener SIND og andre interesseorganisationer. SF vil nu bede regeringen om en lovændring.

”Behovet for at kunne lade sig registrere frivilligt er der absolut. Vi har folk, der henvender sig til os af forskellige grunde, hvor vi i dag må sige nej,” udtaler Kim Bach, marketingschef i Experian, der i dag varetager størstedelen af gældsregistreringen i Danmark.

Det drejer sig om folk, der har været udsat for ID-tyveri, og hvor gerningsmanden låner penge i deres navn. Derudover mennesker, der lider af ludomani, ADHD eller er maniodepressive eller har en anden psykiske sygdom, som gerne vil hjælpe sig selv ved at registrere sig i de perioder, hvor de ikke selv kan styre gældssætningen, uddyber han.

Mange psykisk syge er klar over deres problem

SF, med social- og psykiatriordfører Özlem Sara Cekic i spidsen, vil nu bede regeringen om en lovændring for at anerkende de mennesker, der ønsker at tage ansvar for sig selv.

Flere interesseorganisationer såsom SIND, Center for ludomani og ADHD-foreningen støtter op om frivillig registrering, og de erfarer, at mange af deres medlemmer selv er klar over, at de kan få et problem med gæld.

”Maniodepressive mennesker har lange perioder, hvor de er fornuftige, og hvor de kunne finde på at registrere sig med hjælp fra pårørende,” udtaler Knud Kristensen, formand for SIND.

Özlem Sara Cekic er selv pårørende til

Frivillig registrering

Frivillig registrering refererer til frivilligt at bede om at blive registreret hos et kreditoplysningsbureau. En frivillig registrering vil give kreditgiver mulighed for at undgå at give kredit eller låne penge ud til nogen, som enten ikke er, hvem de udgiver sig for at være eller mennesker, som på forhånd har erkendt, at de ikke kan betale tilbage.

Kilde: Jesper Klostermann, Den Sociale Retshjælp

en psykisk syg, og hun har prøvet at ringe rundt for at få registreret denne person og fået et blankt nej, for i dag at kunne konstatere, at han sidder i gæld til halsen.

”Det her problem skal ikke bagatelliseres, for det handler jo ikke om, at folk skal afholdes fra at låne penge til at købe en sofa. For mennesker, der er maniske, kan det handle om 100.000 kr. på et par minutter. Og hvis de selv ønsker at registrere sig, skal de have lov til det.”

Lovændring vil kunne forebygge

Derudover vil samfundet kunne spare penge på lovændringen. Kim Bach fra Experian erfarer, at der bliver brugt rigtig mange ressourcer på at give gældsrådgivning og indkræve lån, og derfor vil der være en samfundsmæssig nytteværdi i at indføre frivillig

Özlem Sara Cekic,
Social- og psykiatriordfører, SF

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

registrering. Det er Özlem Sara Cekic enig i:

"Frivillig registrering vil kunne have en fantastisk forebyggelseeffekt både for samfundet og de mennesker, der registrerer sig. Det vil konkret betyde, at færre bliver hjemløse, kriminelle og forgældede. Samtidig forbedrer vi også behandlingsmulighederne for den syge ved at sikre, at de ikke får tilbagefald. Og det vil også have en positiv effekt på deres børn og familier."

Vigtigt med retningslinjer

Alle parter er enige om, at der skal ligge retningslinjer for, hvordan frivillig registrering skal foregå.

"Ordnningen vil kunne fungere med nogle supplerende tiltag. For eksempel, at gældsregisteret retter henvendelse til en pårørende, efter aftale med den registrerede, når vedkommende ønsker at afregistrere sig selv, så de kan tjekke, om der er noget galt," mener Knud Kristensen.

Hos Experian er de meget opmærksomme på, at alle parter skal høres, såfremt frivillig registrering bliver til virkelighed, og de kommer til at stå for gældsregisteret. Og at etikken er i top.

"Der er mange fordomme og myter omkring registrering af personlige oplysninger, og der kan folk være helt

Hvem har gavn af frivillig registrering?

Der er to grupper, som vil have gavn af frivillig registrering.

1) Psykisk sårbare personer: ludomaner, shopaholics, maniidepressive, ADHD-ramte og andre. Disse mennesker mister i perioder overblikket over økonomien og køber uhæmmet ind.

- Der findes cirka 100.000 ludomaner i Danmark.

- Cirka 150.000 voksne har vanskeligheder, der svarer til ADHD.

- 300.000 er i nogen grad eller høj grad shopaholics.

- Cirka 40.000 er maniidepressive

2) Personer, som har mistet deres legitimation, og som frygter, at denne legitimation skal blive misbrugt til at stifte gæld i personens navn. Der er de seneste år set flere og flere eksempler på identitetstyveri i Danmark.

Kilde: Jesper Klostermann,
Den Sociale Retshjælp

trygge, for vores kerneomdrejningspunkt er at sørge for, at data bliver opbevaret indenfor etiske rammer", fortæller Kim Bach.

Ring på 70 20 80 98, og hør mere om, hvordan vi kan hjælpe dig med at få styr på din økonomi.

Hverdage mellem 10 og 16.

Den Sociale Retshjælp
Frederiksalldé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330
www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210
www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Tidligere chef er nu frivillig medarbejder

Efter 25 års tjeneste i RKI valgte Jan Høj Sørensen forrige år jobbet fra til fordel for at hjælpe andre igennem frivilligt arbejde.

af Sara Gro Vagtholm

"Hvis jeg var inde for landbruget, så ville jeg sige, at jeg var under omdrift. For det handler for mig om at finde ud af at bruge tiden på det rigtige", fortæller Jan Høj Sørensen, der er medlem af DSR's repræsentantskab.

Jan valgte i 2009 at forlade sit job som chef i RKI efter 25 års ansættelse, for at vie den sidste del af karrieren til sin selvstændige konsulentvirksomhed og det frivillige arbejde. Både som næstformand i ADHD-foreningen og ikke mindst som repræsentant for Den Sociale Retshjælp.

"Jeg vil prøve at bruge mine egenskaber og min viden i den sidste del af min erhvervskarriere på en anden måde, og det kan jeg ved at gøre noget på den frivillige side," fortæller han.

Berigelse at gøre en forskel

Jan Høj Sørensen er lidt af en altmuligmand, som han selv kalder det. Han har mange bolde i luften i Dansk Handicap i Silkeborg. I Den Sociale Retshjælp spænder hans engagement vidt. Lige fra arbejdet med at etablere et system for udsatte lejere, som har svært ved at styre deres økonomi, til at blande sig i de politiske diskussioner om screeninger af indsatte for ADHD. Og for Jan Høj Sørensen er Den Sociale Retshjælp et nærliggende sted at bruge sin energi.

"Det beriger mig meget at gøre en ind-

sats for de mennesker, som er socialt udsatte, og være en del af DSR. Organisationen udfordrer det etablerede system og er samtidig i stand til at hjælpe og gøre en forskel."

Med det frivillige arbejde prøver Jan Høj Sørensen ikke kun at gøre noget for andre, han får også selv meget igen.

"Det er utroligt givende at arbejde sammen med en masse engagerede og dejlige unge mennesker. Det er altid berigende at få nye inputs, nye holdninger, nye ideer, nye tanker og en anderledes måde at se tingene på."

Hjælp til at styre økonomien

Selv prøver Jan Høj Sørensen at gøre en forskel ved blandt andet at bruge sin erhvervmæssige erfaring til at sætte fokus på mulighederne ved frivillig registrering.

"Nogle af Den Sociale Retshjælps klienter har brug for, at de får hjælp til at styre deres økonomi. Det gælder blandt andet folk med ADHD og ludomaner. Hvis man får et system, hvor man af egen fri vilje kan begrænse sine kreditmuligheder, så kan de her mennesker måske få et lidt nemmere liv."

Jan har kæmpet for sådan et system i mange år. I sin tid i RKI prøvede Jan Høj Sørensen gentagende gange fra 2003 til 2007 at gøre datatilsynet opmærksom på, at der var et behov for frivillig registrering. Men han fik hver gang nej, fordi det ikke var muligt inden for de lovgivnings-

ingsmæssige rammer.

"Enten så kan man klappe i og acceptere et nej. Eller også kan man sige: nej, det kan vi desværre ikke leve med. Vi må så bare prøve at arbejde videre med det", fortæller Jan Høj Sørensen. Det er også derfor, at en stor del af hans engagement på Den Sociale Retshjælp går med at skabe øget fokus og debat om netop den problemstilling.

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Med fingrene nede i skidtet

Et kvarter bliver hurtigt til en halv time, når man har en aftale med Jacob Naur. Det er skam ikke fordi, at Jacob Naur fremstår som hverken uhøflig eller uforskammet – han har bare travlt. Travlt med at gøre en forskel.

af Michael Alsen Lauridsen

28-årige Jacob Naur er leder af Gældskompagniet, der er en selvstændig afdeling i Den Sociale Retshjælp. Cirka 20 timer om ugen rådgiver og vejleder han klienter på kontoret i Aarhus. En tjans, han ikke ville være foruden. "Det er en rigtig fed studiestilling, hvor man på én gang får en hel del ansvar og ikke mindst muligheden for at omsætte teori til praksis", fortæller Jacob. Ved siden af stillingen læser han jura, hvor han inden længe skal færdiggøre sit speciale.

Mere end jura

For Jacob Naur handler arbejdet om meget mere end bare at få testet sine juridiske evner.

"Man beskæftiger sig jo først og fremmest med mennesker. Det kan godt gøre det lidt hårdt, fordi man sidder med et stort ansvar, og fordi de mennesker, vi hjælper, ofte har store problemer. Vores ord betyder rigtig meget," forklarer Jacob. Jacob Naur har efterhånden været hos Den Sociale Retshjælp i et par år, og når specialet er afleveret, er det ikke ensbetydende med, at Gældskompagniet ikke længere får glæde af hans kyndige evner.

"Jeg kunne godt forestille mig at blive her lidt tid endnu", fortæller Jacob.

Ikke Luksusfælden

Hver uge kan man følge det populære tv-program Luksusfælden, hvor almindelige mennesker forbløffer og forarger med et forbrug, der stemmer meget dårligt overens med deres indtægter, hvorfor de ofte sidder i gæld til halsen. Men selvom klienter hos

Gældskompagniet også døjer med stor gæld, kan de to ting ikke sammenlignes.

"I Luksusfælden har de medvirkende typisk en pæn indkomst men et vanvittigt forbrug. Her kan rådgiverne hjælpe dem med at skære fra på de ting, de kan undvære. Hos os har klienterne typisk

en voldsom gæld og en beskedent indkomst. Vores arbejde er at hjælpe folk med at overskue deres gæld og indgå aftaler med kreditorer. På den måde kan vi hjælpe folk videre, så de måske ikke føler sig så tyngt af gælden", forklarer Jacob Naur.

De gode historier findes

Og selvom man hos Gældskompagniet oftest arbejder med klienter, der har store problemer, har Jacob Naur oplevet masser af episoder, der har været med til at styrke hans lyst til at fortsætte arbejdet. Blandt andet var der en ung mand, der havde begået hærværk og som stod til at betale flere hundrede tusinde kroner i erstatning. Her lykkedes det Jacob Naur at forhandle en aftale på plads, der sparede den unge mand i omegnen af hundrede tusinde kroner, eller hvad der svarede til ca. 80% af det samlede erstatningskrav.

"Det er, når man virkelig kan mærke, at man gør en forskel for sine klienter, at det her job er allerbedst", slutter han.

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Nyt fra Den Sociale Retshjælp

To nye tilskud til Den Sociale Retshjælp

af Katharina Jespersen, leder af Innovationsafdelingen

Fængselsrejseholdet

Tilskuddet til fængselsrejseholdet kommer fra puljen: afhjælpe eller forebygge vanskeligheder for socialt udsatte grupper. Formålet med fængselsrejseholdet er, i et samarbejde mellem DSR og flere af landets fængsler, at sikre en helhedsorienteret social og juridisk rådgivning, herunder særligt gælds- og boligproblematikker, for de indsatte, og derved være med til at støtte den indsatte under sin afsoning til at kunne ændre sin egen livssituation efter løsladelse. DSR har med stor succes ydet en helhedsorienteret juridisk rådgivning på Kriminalforsorgens otte udslusningspensioner i form af rejseholdsbesøg, hvor den indsatte får tilbud om at blive tilknyttet en særlig Managementafdeling hos DSR. Det er denne indsats, der i løbet af de fire år vil blive udvidet til i første omgang seks af landets fængsler, der er spredt over hele landet og repræsenterer både åbne og lukkede fængsler. Projektet starter 1/7 2011.

Det juridiske rådgivningsteam

Tilskuddet til det juridiske rådgivningsteam kommer fra puljen pilotprojekter i den nationale civilsamfundsstrategi, der har fokus på, hvordan offentlige myndigheder, frivillige foreninger og erhvervslivet på nye måder kan samarbejde omkring at hjælpe socialt udsatte.

Formålet med det juridiske rådgivningsteam er, at DSR i samarbejde med Myndighedsafdelingen for socialpsykiatri og udsatte voksne i Aarhus Kommune vil forebygge og bekæmpe den sociale deroute, som rammer mange af de socialt udsatte borgere, der bliver tilknyttet myndighedsafdelingen. Fælles for denne målgruppe er, at de har svært ved at identificere og håndtere deres juridiske problematikker, og det kræver derfor en særlig indsats at hjælpe dem - en indsats DSR kan tilbyde.

Særligt ved dette samarbejde er, at imens Myndighedsafdelingen fortsat tager sig af den indsats, der ydes iht. den sociale lovgivning, vil DSR supplere denne indsats med en helhedsorienteret juridisk rådgivning, heriblandt gældsrådgivning. På denne måde kan vi i fællesskab sikre at i forvejen sårbare borgere ikke marginaliseres yderligere og sikre borgeren en mere langtidsholdbar og realistisk chance for en bedre fremtid. Dette projekt starter ligeledes 1/7 2011.

DSR glæder sig meget over at have fået bevilliget disse tilskud, og vi kan slet ikke vente med at komme i gang med projekterne, og vi håber, at vi herigennem kan være med til at hjælpe rigtig mange mennesker over de næste fire år.

Marts blev en noget begivenhedsrig måned for DSR. Først blev det offentliggjort, at DSR havde fået 4.7 mio. kr. i tilskud fra Socialministeriet til at udvide vores fængselsrejsehold over en 4-årig periode. Alt imens vi stadig havde armene hævet højt over hovedet, blev det ugen efter offentliggjort, at DSR også af Socialministeriet havde fået 4.7 mio. kr. i tilskud til opstarten af det juridiske rådgivningsteam i Aarhus, ligeledes over en 4-årig periode.

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Nyt fra Innovationsafdelingen

Travl tid for Innovationsafdelingen

af Katharina Jespersen, leder af innovationsafdelingen

I ndtil nu har 2011 været et hektisk år for DSRs Innovationsafdeling. Afdelingen er for alvor begyndt at tage form, og vi har i de sidste par måneder været meget aktive og synlige i den politiske debat.

Bidrag til lovforslag om eftergivelse af sagsomkostninger

I februar måned fremsatte SF forslag B 56 – muligheden for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager, samt forslag til en eventuel lovændring om eftergivelse af gæld til det offentlige, der er pådraget ved strafbare forhold. Da sagsomkostninger er en af DSRs helt store mærkesager, blev der i de efterfølgende uger arbejdet hårdt for, at vi kunne fremsende vores kommentarer til lovforslaget, samt de løsningsmodeller som DSR på baggrund af vores kendskab til målgruppen finder mest effektive. Vores henvendelse blev taget godt imod af mange politikere. Vi venter på 2. behandlingen af beslutningsforslaget og har i mellemtiden færdiggjort vores rapport om sagsomkostninger for 2010.

Gælds- og retssikkerhedsområdet

Derudover har der været meget aktivitet på både gælds og retssikkerhedsområdet, hvor innovationsafdelingen har været inde over mange forskellige lovforslag lige fra forenkling af bødesagsprocessen, kriminalisering af udeblivelse fra straf og kriterier for enlige forsørgere til frivillig registrering og bankernes

modregningsadgang. Generelt har vi oplevet, at der bliver taget godt imod vores henvendelser, og at der fra politisk side bliver taget stilling til de erfaringer, vi gør os i vores rådgivningsarbejde og vores dertilhørende udarbejdede løsningsforslag. Vi følger løbende udviklingen i disse forslag og sørger for hele tiden at holde os opdaterede i forhold til nye forslag, der vil have betydning for vores målgrupper.

Optimere dokumentationsarbejde

Innovationsafdelingen har også arbejdet hårdt på at gøre vores dokumentationsarbejde optimalt, hvilket giver os mulighed for at bruge vores erfaringer endnu mere effektivt, end vi gør nu. En del af det arbejde

består i øjeblikket i at tilpasse vores skemaer og statistikprogrammer til de nye projekter, (fængselsrejseholdet og det juridiske rådgivningsteam), der går i gang fra 1. juli 2011. Det er for DSR meget vigtigt at sikre os, at andre både vil lytte til og kan drage nytte af vores erfaringer, hvorfor vi prioriterer dokumentationsarbejdet højt.

Generelt har det været en spændende og travl tid for innovationsafdelingen, og vi begynder virkelig at mærke, hvordan politikere, medierne og andre offentlige instanser og interesseorganisationer bliver mere og mere bekendte med DSRs arbejde.

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

DSR og Ungdomsklubben Lundensminipåskestævne blev en succes

Da DSR og Ungdomsklubben den 19. april 2011 afholdt Minipåskestævne mødte tre gange så mange op som forventet.

af Katharina Jespersen

DSR afholdt i samarbejde med Ungdomsklubben Lunden i Lundtoftegade, Lundens Minipåskestævne, som er en fodboldturnering for klubbens drenge med efterfølgende grillarrangement. Der blev en måned forinden hængt tilmeldingsedler op, og som ordet ministævne antyder, forventede vi omkring 20-30 tilmeldinger. Virkeligheden blev imidlertid en anden, og det endte med over 60 tilmeldte til selve fodboldturneringen og over 100 til det efterfølgende grillarrangement. Vi tog udfordringen op og fik, takket være et godt samarbejde med de unge i området, gjort dagen til en stor succes.

Mere synlighed

Aktiviteten var en del af et projekt som DSR, takket være BG fondens midler fra 2010, har kunnet iværksætte med klubben i Lundtoftegade. Projektet i

Lundtoftegade indebærer bl.a., at DSR hver mandag og tirsdag kommer i klubben og tilbyder juridisk rådgivning og forsøger samtidig at klæde nogle af områdets egne unge på til at kunne rådgive.

Ideen til at afholde fodboldturneringen

udsprang af ønsket om at skabe mere sammenhold og mere synlighed omkring DSRs rådgivningsindsats i området.

Godt teamwork:

Drengene havde selv sørget for at opstille hold, med hvert deres holdnavn, og havde udarbejdet den flotte turneringsplan med dertilhørende farvekoder. Da vi ankom, hjalp særligt pigerne og børnene med at forberede maden, og det lykkedes os at lave mad nok til alle.

Det var en fantastisk oplevelse at få lov til at skifte juridiske problemer ud med en hyggelig dag, som bar præg af et stærkt fællesskab, og DSR ser allerede frem til næste gang, vi kan få lov til at afholde et nyt arrangement.

Den Sociale Retshjælps leder, Sandy Madar, fungerede som 'grillmaster' ved arrangementet.

Den Sociale Retshjælp
Frederiksallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Ny afdeling på Bornholm

Af **Anne Anker-Møller**, HR- og kommunikationsansvarlig

Den Sociale Retshjælp er med til at etablere en frivillig økonomi- og gældsrådgivning på Bornholm. Projektet er en del af projektet "Tryk Ø", og målet vil på sigt være at sikre retssikkerheden på Bornholm i form af en mindre Retshjælp.

Der er allerede en bred vifte af forskellige fagfolk fra Bornholm, som har meldt sig som frivillige. De er meget engagerede og i gang med at følge et undervisningsforløb, som Den Sociale Retshjælp har arrangeret. Så projektet er stille og roligt sat i gang, og efter sommerferien lukker vi for alvor dørene op. Det bliver meget spændende at få det hele op at køre på Bornholm.

Den Sociale Retshjælp rykker på Nørrebro Bibliotek

Efter planen åbner Den Sociale Retshjælp sammen med Advokatvagten og Vejledningen op for åben, gratis og borgernært rådgivning den 16. maj 2011

Af **Søren Haselmann**, Innovationsafdelingen

Takket være en bevilling fra Bikubenfonden i 2010, er det blevet muligt for Den Sociale Retshjælp, at indgå et borgernært samarbejde med Nørrebro bibliotek og medborgercenter. Projektet går kortfattet ud på, at tilbyde borgerne, primært på Nørrebro, gratis

rådgivning, juridisk bistand samt afholde foredragsaftener om eksempelvis gæld, grundlæggende sociale rettigheder og andet.

Nørrebro bibliotek og medborgercenter stiller kvit og frit lokaler til rådighed, og borgerne kan komme ind direkte fra

gaden en gang om ugen, uden at de skal bestille tid eller ringe i forvejen. Udover DSR, vil rådgivningsteamet bestå af "Vejledningen", hvor borgerne kan komme forbi og få en anonym samtale med en professionel sagsbehandler om bolig, børn, unge, forældre, job, sundhed, uddannelse og meget andet. Der vil desuden være en advokatvagt til rådighed en gang om måneden, som kan opfattes som en juridisk skadestue, der dog ikke er tilgængelig for erhvervsdrivende.

DSRs bidrag vil have et særligt fokus på gæld og udsættelsessager, samt være primusmotor for foredragsaftenerne. Hele projektet er stadig i opstartsfasen, men efter planen slår vi dørene op mandag d. 16. maj, hvor vi håber på, at en masse borgere møder op.

Den Sociale Retshjælp
Frederikshallé 148,
8100 Aarhus C

Tlf: 70229330

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

Den Sociale Retshjælp
Bragesgade 10, 2
2200 København N

Tlf: 35818210

www.socialretshjaelp.dk
www.gaeldskompagniet.dk

